

Български лекарски съюз

БЪЛГАРСКИЯТ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ е създаден през 1901г. и е втората професионална организация на лекарите в света, след английската. Задачата на организацията в началото била да защитава интересите на лекарското съсловие и да определя техните хонорари. Постепенно нейната роля и функции се разширяват и тя прераства във важен фактор за организиране на медицинската помощ в страната. Поради липса на министерство на здравеопазването по това време, БЛС дори определя здравната политика. Първият председател на БЛС е д-р Димитър Моллов. През периода до 1947г. се приемат много важни правила за практикуването на лекарската професия, морално - етични норми и финансови взаимоотношения между лекар и пациент. Членството в този период е било задължително.

През 1947 г. БЛС е закрит от новата комунистическа власт, имотите, които е притежавал биват иззети, а активистите му стават обект на различни преследвания. Във времето, когато съюзът не съществува властите нанасят огромни вреди върху лекарското съсловие, като превръщат лекаря от свободна творческа личност в държавен служител на най-ниското стъпало на социалната стълбица. Следва и премахването на частната практика през 1971г. През тези години лекарското съсловие не членува в професионално – съсловна организация, а е част от т.нар. профсъюз на здравните работници – казионна организация обслужваща властта.

Още след демократичните промени през 1989 г. започва постепенното обединяване на гилдията, създават се самостоятелни 28 регионални дружества, които стават основата за възстановяване на БЛС в национален мащаб. В началото на 1990г. БЛС е възстановен и проф. Д-р Иван Киров е първият избран лидер на 27-ия Възстановителен събор. Първоначално са избрани временни подпредседатели - проф.д-р Димитър Радонов (имал смелостта публично да се изкаже в подкрепа на възстановяването на БЛС още по време на тоталитарния режим), д-р Триас Мавроматис и д-р Емил Пейчев. През ноември 1990 г. са избрани други зам. председатели – д-р Иван В.Иванов, доц. д-р Милан Миланов и д-р Атанас Щерев. Две години по – късно, за председател на БЛС е издигнат хирургът от ИСУЛ д-р Димитър Игнатов. Той е начело на БЛС общо 10 години (1992 - 2002). По време на поредните мандати зам. председатели са били д-р Антон Въжаров, д-р Драго Желев, д-р Илко Семерджиев, д-р Петко Касабов, д-р Милан Миланов и д-р Андрей Кехайов. През този период лекарите и стоматолозите членуват в единна организация, регистрирана по Закона за лицата и семействата.

Легитимирането на БЛС като самостоятелна законова организация става след приемането на ЗСОЛС през 1999г. Съгласно ЗСОЛС се създават съсловни организации на лекарите и стоматолозите - Български лекарски съюз (БЛС) и Съюз на стоматолозите в България (ССБ), уреждат се устройството, организацията и дейността им, условията за упражняване на лекарската и стоматологичната професия и отговорността за нарушаване на професионалната етика. Със закона се приема, че всички лекари и стоматолози, които упражняват професията си, членуват в БЛС, съответно ССБ. Тези съюзи изготвят Кодекс за професионална етика на лекарите, съответно на стоматолозите, упражняват контрол по спазването им, както и налагат санкции, предвидени в този закон. Уредено е членството в БЛС и ССБ, което възниква с вписването в регистъра на съответната съсловна районна колегия. Посочени са и обстоятелствата, които се вписват в съответния регистър. Предвидено е, че лекарите и стоматолозите носят отговорност за извършените от тях нарушения, допуснати при изпълнение на професионалните им задължения. Определени са и съответни наказания. Регламентирано е и задължение на Министерския съвет, областните управители и общините в определен срок да предоставят на БЛС и ССБ, държавна или общинска собственост, необходима за осъществяване на дейността им. В заключение е прието, че Българският лекарски съюз е правоприемник на Българския лекарски съюз, създаден през 1901 г., а Съюзът на стоматолозите в България е приемник на Българския зъболекарски съюз от 1905 г. Този закон се счита за най-големия успех на тогавашното ръководство на Съюза, защото той фактически извежда организацията на едно високо ниво и я превръща в институция с нов облик и правомощия. Освен председател на БЛС, д-р Д. Игнатов е и депутат в Народното събрание. На редовния отчетно – изборен събор през април 2002 г. в Слънчев бряг, делегатите приемат нов текст в Устава, според който депутати не могат да се кандидатира за ръководните органи на Съюза. Така за нов председател е избран д-р Андрей Кехайов – работил като хирург в гр.Рудозем, със собствен частен бизнес в сферата на търговията с петрол, печатарски услуги и хотелиерство. Той е и бивш председател на РЛК Смолян, както и зам. – председател на БЛС. За негови заместници са избрани д-р Георги Сакакушев от Пловдив /съдов хирург/ и д-р Иван Гълъбов от Варна /педиатър/.

Първият мандат на УС под председателството на д-р А.Кехайов завършва през 2005 г. и на проведения през 2005 г. в София редовен отчетно – изборен събор, д-р Кехайов е преизбран за председател, без да има алтернативни кандидатури. Негови заместници са д-р Георги Сакакушев и д-р Цветан Райчинов от Русе /гинеколог/.

След въвеждането на здравното осигуряване, БЛС по закон е приет за договорен партньор представляващ интересите на лекарите. До 2006г. съюзът има изключително важна роля в изработването на Националния рамков договор, която постепенно е ограничена след

направени законови поправки от тогавашното парламентарно мнозинство. През 2008г. ръководството не спазва Устава и ЗСОЛЛДМ и повече от 6 месеца след изтичане на мандата отказва да свика редовен събор за избор на нови ръководни органи, въпреки искането на три четвърти от районни колегии. Това налага промяна в ЗСОЛЛДМ. Допълва се текст, според който, ако събор не се свика в определените срокове, то той се насрочва от министъра на здравеопазването. Поправката е гласувана единодушно в парламента. Така министърът на здравеопазването д-р Евгений Желев, задължен от Народното събрание да определи датата на събора, издава заповед, с която свиква редовен отчетно – изборен събор на БЛС на 9-11 януари 2009 г. в София. На провеждането му присъстват лекари от цялата страна и с абсолютен кворум е избрано ново ръководство на съюза с председател д-р Божидар Нанев, лекар с три хирургически специалности, от Варна. Зам. председатели са д-р Цветан Райчинов и д-р Стефан Константинов от Кюстендил /гинеколог/.

На 18-21 януари 2009 г. д-р Андрей Кехайов свиква алтернативен събор в гр.Сандански, където поради символично присъствие на лекари съборът не може да се легитимира като законен. На него е представен отчет за изминалия мандат и поради липса на кворум форумът е закрит. Междувременно последва признаване на новоизбраното ръководство на БЛС от всички официални институции – Народно събрание, парламентарно представени партии, Министерство на здравеопазването, Национална здравноосигурителна каса, международни организации, в които БЛС членува.